

Efterskolertut 15-it angerlaannartut

- Danmarkimi efterskolini atuartut angerlaannartarnerannut kulturi oqaatsillu patsisaagajuttartut, Odensemi Kalaallit Illuutaanni pisortap Nauja Bianco oqaatigaa

Hanne Broberg

sortaq nassuiaavoq.

Efterskolertunut allaffegarfirmitt Sisimuitunni kisirsit takutip-peat, ukioq manna oktoberip arfi-neq-aappanni atuartut 15-it Danmarkimi efterskolerniminnik taamaa isinnarsimasut. Tamannunga patsisaasut arlaqartut, Odensemi Kalaallit Illuutaanni pi-

- Atuaraq angerlaannartarluni aalajangfussigaangaq, pineqartoo angajiqqaavilu aamma atuarfia oqalogaatigisarpavut, tamatumani nahliiffigiartuvuq massakorpiag taama misigisimanerat – aqagu aamma taamaaginnassansoq, Odensemi Kalaallit Illuutaanni pi-

sortaq Nauja Bianco oqarpoq.

Kalaallit Illuutaat inuusuttuagap efterskolertigisaanit saaffiginegarjuttarpog, tamatumalu kingorna ilinnartunut sunnersuut sarpup inuusuttuaraq Nunatsinnut angerlaannartarluni aalajangfussimasoq oqalogaatigisarpaa.

nartartut laasa atuarnaarinnis-sarluhat pingisoorneqarisinnaagaluartoo, angajioqqaat meeqqamik Danmarkimi efterskolernissannut piukkunnarsaaneruseraru-luarpata, Nauja Bianco isumagarpog.

- Sunnersulluta misilittarpaput tusarnaarlugillu, aammali aalajangfimmegartup eqqarsaatigeq-ginnissaanut qinnuigisarlugit. Angerlanut billetsannik tunniin-narneq ajorparvut. Atuarneminnik ingerlatsinnarsinnaanerannik sunnersarsarisarpavut efterskolerniminnilu periarfisseqgin-niarsarisarlugit, Nauja Bianco oqarpoq.

Taassuma oqaluttuaraa, inuusuttuagat Danmarkimut tikinnerminni ilaqutariinni atavegarfigisassaminnit aaneqarsinnaanngitsut, Odensemi Kalaallit Illuutaanit aaneqartartut. Taamaa ilillutillu Odensemi allaffegarfirmukaneqeqqaartut ilaqutariinnit atavegarfigisassaminnit aaneqartarhuk.

Taassuma oqaatigaa, inuusuttuagat angerlaannarinnissaminnik toqqaanerminni kulturi aamma oqaatsit assigiinniginnerat tunngavilersuutigisaraat.

- Tamakku saniatigut misigisarpaput inuusuttuagat ilaqutariinnit atavegarfigisassat ilaqutariinnimik utisimigisagalerinnissaminnit piareersimaneq ajortut. Ilaqutariinnit atavegarfigineqartussat isumalluutitigut nukittuffi ganooq assigiinnigiarfigisarnerat aamma misigisarpaput. Ilaqutariinni atavegarfigisussat inuusuttuagap sapaatip akunnerisa naanermi efterskoliminniginnarnermini najugagarfigisarsusaavara aamma »tunni-liaqutigisussaalugit«. Oqaatigineqartussat angerlaannartaritaqalernerit patsisaasut assigiinnigisorpasuuinnaasarpaput. Atuartut ataasiakkaat angerlaannarinnissaminnik kissaqeqartut aallaavigisarpavut. Tamakku saniatigut aamma assersuutissaqarpog atuarn-

LEIFF JOSEFSEN

Nauja Bianco angajoqqaanut kajumissaarutigaa, meearatik Danmarkimi efterskolerusulerpat naatsorsuutigineqartunik oqalogaatiginnaqqullugit.

Nauja Bianco opfordrer forældre til at forventningsafstemme med deres børn, når ønsket om at komme på efterskoleophold i Danmark foreligger.

15 efterskoleelever har valgt exit

- Kultur og sprog er oftest årsagen til, at efterskoleelever i Danmark vælger at rejse hjem før tid, siger direktør for Det Grønlandske hus i Odense, Nauja Bianco

Hanne Broberg

dansk efterskole. Det er der flere årsager til, forklarer direktør for det grønlandske hus i Odense.

Tal fra Efterskoleledningen i Sisimut viser, at der per 7. oktober i år er 15 elever, som har valgt ber i år afbryde deres ophold på en

- Når en elev vælger at rejse hjem før tid, tager vi en snak med vedkommende samt forældre og skole for at vurdere, om den følelse de

sidder med lige nu - også er gældende for i morgen, fortæller Nauja Bianco, direktør for Det Grønlandske hus i Odense.

Oftest bliver de grønlandske huse kontakret af den skole, den unge går på, hvorefter uddannelsesvejlederen tager en snak med den unge, der har truffet et valg om at rejse hjem til Grønland.

- Vi forsøger at rådgive og lytte til dem, men vi forsøger også at bede dem genoverveje beslutningen. Der er ikke sådan, at vi stikker dem en returbillet i hånden. Vi forsøger faktisk at fastholde dem og beder dem give opholdet endnu en chance, siger Nauja Bianco. Hun fortæller, at de årsager de unge begrundet deres hjemrejsevalg med er kultur- og sprogfor-skelle.

- Der er rum til at afstemme de forventninger, den unge har af et efterskoleophold i Danmark. Det er en helt anden virkelighed, end den de oplevede på en kort ferie i Danmark. Jeg oplever, at de unge kommer til kort hvad angår sprog og mange bliver overraskede over de faglige krav, der stilles til dem, herrunder at almindelig skolegang forventes. Jeg tror, en vis procent del af de unge, der falder fra, kan undgå, hvis forældrene klædte deres børn bedre på til et års efterskoleophold i Danmark, mener Nauja Bianco.

Hun fortæller, at Det Grønlandske Hus i Odense, henter de unge mennesker, som ikke kan hentes af kontaktforsældrene, ved ankomst til Danmark, hvorefter de køres til hovedkontoret i Odense og hentes af kontaktfamilierne der.

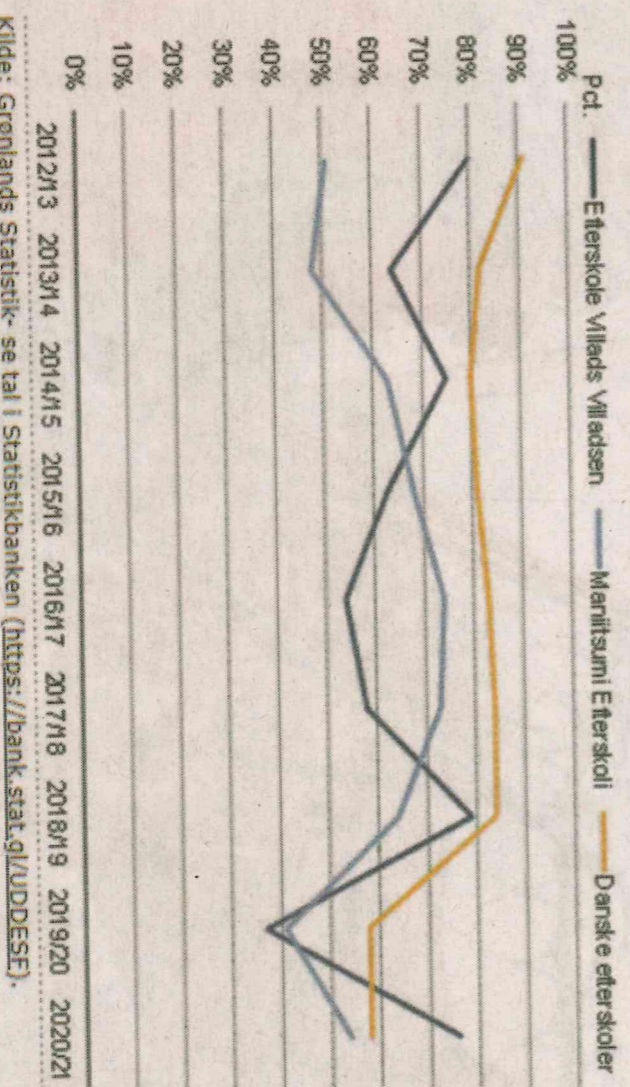
- Vi oplever desuden, at nogle af de unges kontaktfamilier ikke er rustet godt nok til også at kunne rumme et ekstra familiemedlem. Der er stor variation i, hvor ressourcestærke kontaktfamilierne er. En kontaktfamilie bliver jo den unges base og 'backup system', i de weekender, hvor den enkelte ikke er på efterskolen. Som sagt kan årsagerne til hjemrejse være bredspektret. Vi tager udgangspunkt i den enkelte elev, som har et ønske om at rejse hjem. Der er desuden også eksempler på, at nogle elever aldrig skulle være sendt af sted på et efterskoleophold, altså elever, som mere eller mindre bliver 'an-bragt', hvor kommer i Grønland burde have iværksat nogle andre løsninger, fordi eleven har nogle specielle behov, som en dansk efterskole ikke kan løfte, siger Nauja Bianco.

I dette skoleår 2022/2023 er der bevilget tilskud fra Selvstyret til, at 238 unge mennesker har fået et efterskoleophold i Danmark. 15 er hjemrejs, hvilket svarer til seks procent. I fjor var der 167 unge, som valgte et år på en efterskole, heraf rejste 27 hjem inden skole-året var ovre.

Fakta:

FraTallet af grønlandske efterskoleelever i Grønland er højere end fraTallet for grønlandsk efterskoleelever i Danmark.

Kilde: Grønlands Statistik

Covid-19-tp kingorrra Danmarkimi efterskolernissamut tapiiffiginneqarsinnaanermt ujarlineq amneruleqqippog. Atuartut 167-it siorna ukiumi ataasimi Danmarkimi efterskolertup, ukioq mannalu 238-ullutik.

Efter Covid-19 situationen er efterspørgslen på at få bevilget et efterskoleophold i Danmark igen i vækst. Sidste år rejste 167 elever af sted til et år i Danmark, i år er antallet 238.